

สวัสดี โปธิวัฒน์. 2547. การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้
ไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. [ISBN 974-659-722-1]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. ดร. วิโรจน์ สารรัตนะ, ผศ. ดร. ทวีชัย บุญเติม,

Prof. Dr. Forrest W. Parkay

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการพัฒนางค์ประกอบทางการบริหาร และ
ประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิเคราะห์
เปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน 2) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง
องค์ประกอบทางการบริหารกับประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติ
3) ตรวจสอบตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการ
เรียนรู้ไปปฏิบัติ 4) ศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมขององค์ประกอบทาง
การบริหารที่มีต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบ
ทางการบริหารจำนวน 10 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างการรับรู้และยอมรับนโยบาย การจัด
ทรัพยากรการเรียนรู้ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
การพัฒนาเป็นองค์การวิชาชีพ การประกันคุณภาพภายใน การใช้ภาวะผู้นำและการจูงใจ
การปรับปรุงวัฒนธรรมองค์การ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และ
มีประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติจำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ
พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ และความพึงพอใจในงานของครู

วิธีดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมอย่างเป็นตัวหลักและตัวรอง และเป็นแบบ
คู่ขนาน โดยใช้การศึกษาเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน
300 คนเป็นตัวหลัก และการศึกษาเชิงคุณภาพจากการศึกษาพหุกรณีสถานศึกษา 6 แห่ง
เป็นตัวรอง เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ในการศึกษาเชิงปริมาณ เก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบบันทึกคะแนนผลการทดสอบระดับชาติจากสำนักทดสอบทาง
การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการศึกษาพหุกรณีใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบลึกผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่
การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้น การวิเคราะห์องค์ประกอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์ตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น โดย
ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Window และ LISREL version 8.30 ส่วนการวิเคราะห์
ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการพัฒนาองค์ประกอบทางการบริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ยกเว้นองค์ประกอบเดียวที่มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 องค์ประกอบ คือความพึงพอใจในงานของครู และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนผลการสอบปลายปีของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 ในทุกรายวิชา สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกองค์ประกอบ

2. องค์ประกอบทางการบริหารที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวมมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ และการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ตัวแบบประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติเมื่อจำแนกเป็น 4 ตัวแบบตามตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแบบพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ตัวแบบผลการเรียนรู้ ตัวแบบความพึงพอใจในงานของครู และตัวแบบประสิทธิผลรวม ทุกตัวแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2) ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เข้าใกล้ 1 และมีค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษซึ่งเป็นค่าที่น้อยมาก (เข้าใกล้ 0)

4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวม ทั้งอิทธิพลตรง และอิทธิพลรวม เป็นชุดเดียวกัน ได้แก่ การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ การปรับวัฒนธรรมองค์การ และการประกันคุณภาพภายใน สำหรับอิทธิพลทางอ้อมสูงที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาเป็นองค์การวิชาชีพ

Sawat Pothivat. 2004. **A Development of the Effectiveness of The Learning Reform Policy (LRP) Implementation Model for Basic Education Schools in the Northeast.** Doctor of Education Dissertation in Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-659-722-1]

Thesis Advisors : Assoc. Prof. Dr. Wirot Sanrattana,
Asst. Prof. Dr. Thaveechai Boonterm,
Prof. Dr. Forrest W. Parkay

ABSTRACT

The purposes of this research were to find out : 1) the extent of policy administrative factors and policy implementation effectiveness of learning reform developed by schools, and the fact that schools of different sizes exhibit differences in terms of their development of administrative policy factors and in terms of policy implementation effectiveness of LRP; 2) the degree of the casual relationship between the administrative factors and the policy implementation effectiveness of learning reform; 3) the validity of the linear structure relationship model of the effectiveness of LRP implementation; 4) the direct, indirect, and total effects of the administrative factors influencing the effectiveness of LRP implementation. The exogenous variables in this research consisted of two administrative factors ; creating awareness and accepting policy, and allocating organizational resources. The endogenous variables consisted of 11 factors ; setting standards of practices, providing appropriate technology, supporting professional organization, internal quality assurance, using leadership and motivation techniques, transformation of organization culture, participation of stakeholders, and student centred approach. student's learning behavior, test scores, and teacher's job satisfaction.

The mixed methods as dominant-less dominant design and parallel design were employed in this research. The sample for the dominant quantitative study consisted of 300 directors of basic education schools, and the less dominant qualitative study was a multi-cases studies of 6 schools. Data were collected at the same time. The quantitative data were collected by means of questionnaires, and the

recording form to collect the National test scores from the Educational Test Center, Ministry of Education. The information for the multi-cases studies were collected by interviewing the directors, teachers, and students. The quantitative data were analyzed using basic statistic analysis, factor analysis, one-way ANOVA, stepwise multiple regression analysis, and LISREL analysis. The qualitative data were analyzed through content analysis.

Its major findings were as follows :

1. The basic education schools in the Northeast had developed all administrative factors at the high level, except one factor-providing appropriate technology—which was at the medium level. As for the effectiveness of LRP implementation, 2 factors of student's learning behaviors and teacher's job satisfaction were at the high level. But the test scores factor was lower than the 50 percents average , The schools with different sizes had statistically insignificant different average of all factors at .05 .

2. There were two administrative factors which were good predictors of the total effectiveness of LRP implementation in schools; allocating organizational resources and student centred approach.

3. The model of the effectiveness of LRP implementation could be classified into 4 models, based on the dependent variable, namely: the model of student's learning behavior, the model of test scores, the model of teacher's job satisfaction, and the model of the total effectiveness of LRP implementation policy. All models displaying statistically direct and indirect effects of each factor, were fit to the empirical data. The goodness of fit statistics were determined by Chi-square (χ^2) which was not statistical significant at .01, goodness of fit index (GFI), adjusted goodness of fit index (AGFI) approached 1, and root mean square residual (RMR) approached to zero.

4. The administrative factors influencing the effectiveness of LRP implementation in the total effectiveness model, both direct and total effects were the same factors. They were allocating organizational resources, transformation of organization culture, and internal quality assurance. The most important factor having high indirect effects was supporting professional organization.